

Referat fra dommerkonferansen for fuglehund-dommere 21. – 22. januar 2016

Sted: Quality Airport Hotel Gardermoen,

DELTAKERE:

Navn:	Klubb:	Navn:	Klubb
Nils B. Skaar	FKF DU	Fredrik Walby	FKF DU
Odd Harald Sørboen	FKF DU	Reidar Nilsen	FKF DU
Hans Einar Enoksen	FKF styre	Trine Melheim	FKF rep
Ole Arnstein Strømsli	Namdal FHK	Svein Arild Holmen	Rogaland FK
Edgar Johansen	Bodø JFF/Salten FK	Terje Strickert Samdal	Nordenfjeldske FK
Stein Helge Østerli	Vestfold FK	Arne Abel Lunde	Vestfold FK
Frank Stuvland	Vefsen og Rana JFF	Arild Dahl	Inn-Trøndelag FK
Jan Tore Karlsen	Nord-Troms og Finnmark	Sverre Andersen	Midt-Troms FK
Roy Allan Skaret	Møre og Romsdal FK	Thomas Engh	Hallingdal FK
Stein Sorknes	Hed-Opp FK	Øyvind Skurdal	Hed-Opp FK
Oddmund Sordal	Agder FK	Robert Gill	Raseutvalget (RU)
Jostein Jensen	Ofoten FK	Geir Stenmark	Ofoten FK
Knut Sollid	Tromsø HK, Fuglehundgr.	Kjell A. Myhre	Harstad og Vesterålen FK
Cato M. Jonassen	Romerike FK	Ole M. Hagen	Romerike FK
Bård Berntsen	Romerike FK		
Øystein Heggelund Dahl	Buskeruds JFF (bare torsdag)	Bjørn Sjurseth	Buskerud JFF (rep også VFK)

Torsdag kl 18.00

Kort presentasjon av deltagerne og målsettingen med konferansen.

A. Dommerkandidater med bestått Kongsvold1 og settedommerfunksjon i VK (sak 17)

Det har i 2 år vært anledning for dommerkandidater med bestått Kongsvold1 å ta sine kandidatarbeider som settedommer også i VK. Ordningen har vært positivt mottatt blant dommerkandidatene og det er ikke registrert negative tilbakemeldinger fra disse. Ordningen er på dispensasjon fra jaktprøveregelverket og dispensasjonen går ut i år. Dommerutvalget vil kjøre en høringsrunde blant arrangører og dommere på deres erfaringer med ordningen. I den forbindelse har FKF DU sendt ut disse spørsmål for å evaluere ordningen.

1. Hva er din personlige erfaring som meddommer til dommerkandidat som settedommer i VK?

- Meget god / God / Dårlig. Eventuelle kommentarer

2. Hva er din personlige erfaring som deltager med dommerkandidat som settedommer i VK?

- Meget god / God / Dårlig. Eventuelle kommentarer.

3. Bør ordningen videreføres og eventuelt bli en del av jaktprøveregelverket?

- Ja / Nei

4. Kandidater som ikke består autorisasjonsprøven fortsetter i enkelte tilfeller å gå som settedommer i VK uten å gå opp til fornyet autorisasjonsprøve. Skal det være noen tidsbegrensning for når kandidater med bestått Kongsvold1, men som ikke har bestått autorisasjonsprøven, ikke lengre kan gå som settedommere i VK?

- Ja/ Nei / eventuell tidsbegrensning?

5. Bør det være noen begrensning i hvilke VK en kan ta settedommerarbeid i?

- Bare i kvalifisering / Ikke en-dagers VK / ikke VK-finale / Annet

6. Hvilken godtgjørelse skal dommerkandidater som går som settedommer i VK ha?

- Ingen / ordinær dommergodtgjørelse / annet

En runde blant representanter fra de forskjellige dommerutvalg viste et overveiende flertall med positive erfaringer med denne ordningen selv om noen LD var negative. Etter oppsummeringen var hovedinntrykket at ordningen videreføres og fremmes videre av FKF DU til styret i FKF som tar den videre saksgang. Det ble presisert at kandidatene må gå med dommere som i hvert enkelt tilfelle er tatt ut i samarbeid med LD. Settedommerarbeid skal ikke tas i finaler, høystatuskonkurranser eller 1 dags VK. Dommerkandidatene skal ha fullt dommeroppgjør.

B. Vurdering av dommerkandidater – oppmelding og avslutning

- Hvordan sikre at LD har den nødvendige distanse til kandidatene når det oppstår tvil om kandidatens egnethet eller faglige kvalifikasjoner?

- Skal FKF DU fortsatt ha den siste avgjørende myndighet basert på regelverket ved tvil om kandidatens egnethet eller om vedkommende fyller de formelle kravene?

LD i kandidatens geografiske område har det avgjørende ordet ved oppmelding av kandidater. Videre er det LD som best vurderer kandidatens progresjon og egnethet under opplæringsfasen mens kandidaten selv har ansvaret for den nødvendige progresjon mellom Kongsvold1 og autorisasjonsprøven.

Under siste dommerkonferanse kom det ønske fra flere LD om å ha medbestemmelse på om kandidaten kunne møte på autorisasjonsprøven og LD ble gitt anledning til ikke å melde opp kandidater til autorisasjonsprøven dersom kandidaten etter LDs vurdering ikke viser den nødvendige progresjon mellom Kongsvold1 og autorisasjonsprøven..

Spørsmål til dommere og LD:

- Skal sentralt dommerutvalg ha avgjørende myndighet når det gjelder vurdering av om en kandidat fyller de formelle kravene?

- *Eksempel: LD melder opp person som er 23 år ved oppmeldingstidspunktet og som etter FKF DUs mening ikke oppfyller kravet om lang jaktlig erfaring, minimum 10 år.*

- *Dommerkandidat som meldt opp av klubb uten eget LD. Det utdannende LD er godt fornøyd med kandidaten. Det oppstår forhold lokalt som gjør at oppmeldende klubb ikke lengre mener kandidaten har de nødvendige personlige egenskapene for å bli dommer. Oppmeldende og utdannende klubb er altså ikke enige om kandidaten skal fortsette utdanninga. Hvem avgjør om kandidaten skal fortsette utdanninga?*

- Hvordan sikre at LD har den nødvendige distanse til kandidatene når det oppstår tvil om kandidatens egnethet eller faglige kvalifikasjoner?

Det finnes regler for oppmelding av kandidater som skal følges. I eksempelet er det et absolutt flertall for 10 år betalt jegeravgift for oppmelding av nye kandidater. Det ble tatt til orde for å få inn minimumskarv til alder på 26 år for å starte på dommerutdanning ved neste gjennomgang av dommerutdanninga. Noen få ville at LD skal ha styringsretten og tolkningsansvaret da de kjenner kandidaten.

Dommerens rolle ved disiplinære forhold. (sak 19)

Se også tilsendt PP presentasjon om emnet.

- Riktig saksgang nå dommer velger å skrive rapport på hund eller deltager?

- Kan det leveres rapport på dommer?

- Hvem kan levere rapport på regelverksbrudd?

- Hvilke saker kan ankes og hvem kan anke?

- Hvem er part i en sak?

- Hvem behandler anken?

- NKK-representantens rolle ved klager og disiplinære forhold?

- Hvor går grensen for hva dommere og andre tillitsvalgte skal kunne tåle?

Følgende ble gjennomgått:

Hvem kan levere rapport til NKKs representant:

- *Dommer og prøveleder*
- *Dommer og prøveleder **plikter** å levere rapport på alvorlige forseelser*
- *Enhver tilstedeværende kan rapportere disiplinære forhold til dommer, prøveledelse eller NKKs representant.*

Tidsfrist for innlevering av rapport

- Rapport må leveres til NKKs representant innen prøvens avslutning.
- Med dette forstås innen NKKs representant har avsluttet sitt arbeid siste prøvedag og rapport til NKK er ferdigstilt.
- Det holder med en foreløpig rapport innen prøvens avslutning som innen rimelig tid kan suppleres

Hvorfor tidsfrist?

- Dette for å sikre at NKKs representant kan oppfylle instruksens krav om å forsøke å avklare uoverensstemmelser på stedet
- Videre skal dommere og andre som leverer rapport gjøre dette upåvirket av utenforståendes innspill og forsøk på påvirkning.

Dommers sanksjonsmuligheter

- Advarsel og bortvisning

Alvorlige forseelser.

- Dommer plikter da å rapportere forholdet til NKKs representant.
- NKKs representant forsøker å avklare uoverensstemmelser på stedet. Lykkes ikke dette eller hvis forholdet er alvorlig skal saken rapporteres til NKK.

Dommerens rapport på deltager.

- Forholdet beskrives og eventuelle vitner nevnes
- Generelt beskrives forløpet slik dommeren opplevde det uten forslag til disiplinær reaksjon.

Saksgang

Rapport fra dommer eller andre

- Behandles av NKKs repr og forsøkes eventuelt løst på stedet
- NKKs repr omtaler forholdet i sin rapport
- NKK som saksbehandlere innhenter opplysninger fra dommer, tiltalte, NKK-repr, prøveleder og evt vitner
- Sakens dokumenter sendes Fagkomiteen for vurdering og innstilling overfor NJK
- NJK fastsetter dom i saken. Er NJK usikre kan komiteen be lovkomiteen i NKK om en vurdering. NJK kan oversende saker til NKKs disiplinærkomite for behandling, men dette er ikke etter intensjonen.

Ankemulighet

- Saken kan ankes av partene til appellutvalget i NKK
- Dommer er ikke part i saken
- Anklagede anses alltid som part.
- Klubb/forbund, region, HS eller særkomite kan anke

Når kan dommer rapporteres og dømmes?

- Når dommer ikke har utført sine plikter slik de er beskrevet i jaktprøveregelveket
- Dommer som har utvist adferd som er uforenelig med dommerrollen / har opptrådt i konflikt med NKKs lover §7-2c

Eksempler på brudd på jaktprøveregelveket fra dommer

- Dommer som ikke gjennomfører morgenandakt
- Dommer som ikke har åpen bedømmelse
- Når hunder ikke får slippetid så lenge de går for sin premie og forholdene tillater det
- Dommer som ikke leverer komplett dommerbok

Når kan dommer dømmes etter NKKs lover § 7-2c?

- "Om man som dommer er i aktiv dommergjerning på et arrangement, om man oppholder seg på arrangementet etter endt dommergjerning, om man er 100 % i fritid utenfor et arrangement eller om

man er deltager på et arrangement kan man dømmes hvis man som autorisert dommer og NKK-tillitsperson truer med å dømme andre partisk i fremtiden.”

Generelt

- Det er sjelden det skrives rapporter på disiplinære forhold på jaktprøve*
- De fleste dommere har god autoritet og behandler deltagere uten å provosere*
- De fleste utblåsingene fra deltagere behandles av dommerne på stedet uten videre sanksjoner*

Dommeres bidrag til fortsatt lavt antall rapporter på fuglehundprøver

- Opptre upartisk og objektivt under hele bedømmingen*
- Vær oppdatert på regelverk og praktiseringsregler*
- Opptre ryddig og vær bevisst på ikke å ha en provoserende stil mot enkeltdeltagere*
- Vær åpen for spørsmål og forklar avgjørelsen slik at folk forstår- særlig i tvilstilfeller*

Ved rapport

- Hvis du vurderer hendelser til å være så alvorlige at du ønsker å levere rapport: **Følg prosedyrer.***

NKK representanten. Se også tilsendt PP presentasjon.

- Prøvens høyeste myndighet hva angår regelverkstolkning.*
- NKK-representantens oppgaver er beskrevet i hovedpunkt 2 i jaktprøveregelverket*
- Det er i instruksene flere ganger presisert at NKK-representanten skal bidra til å løse saker i minnelighet*
- NKK-representanten skal kunne regelverket så godt at vedkommendes kompetansenivå ikke påvirker saksbehandlingen*
- Det er fornuftig å bruke dommerhåndboka*
- En kan rådføre seg med NKK-vara eller andre ressurspersoner i vanskelige tilfeller*
- Ved disiplinære forhold bør partene samles hvis mulig. Uansett skal partene settes i kontakt med hverandre via NKK-repr for å forsøke å løse saken i minnelighet*
- Hvis NKK-representanten selv ser forhold som er regelbrudd må disse rapporteres. Hvis ikke anses jo handlingen som akseptabel.*
- Unntak fra dette er hvis dommer den aktuelle dagen ser hendelsen. Da er det dommers vurdering av hendelsen som er avgjørende og NKK-representanten har ingen plikt til å rapportere forholdet.*

Prøvens avslutning

- Det er **ikke** anledning til å levere klage etter jaktprøveregelverket etter at prøven er avsluttet.*
- Unntak er forhold det ikke er mulig å avdekke under prøven*

Fra pkt 2.5

- NKKs representant skal fortløpende gjennomgå dommerkritikkene fra dagens prøve og spesielt kontrollere at det er overensstemmelse mellom **beskrivelse og premiegrad**. Hvis dette ikke er tilfelle tar NKKs representant dette opp på stedet med vedkommende dommer. Premiegrad kan eventuelt endres på stedet forutsatt at feil bruk og/eller fortolkning av prøvereglene kan påpekes. Den fastsatte premiegrad kan etter dette ikke endres dersom det ikke påpekes formelle feil ved arrangementet.*

Hva skal/kan rettes på kritikken?

- Foruten premiegrad også åpenbare feil slik som manglende påføringer som har betydning for registrering av hundens data.*
- Manglende utfylling i feltet for fuglebehandling (stand, reis, presisjon)*
- Tydelig feilføring i felt for søkskvaliteter og viltfinnerrevne.*
- Skal tas opp med aktuell dommer(e), med unntak av når det som rettes går klart fram av teksten i kritikken.*
- De data som legges inn i DWA er det offisielle for hundens prestasjoner den dagen.*
- Kritikk og kopikritikk kan endres av NKK representanten før punsjing.*
- **ALLE** kritikker må leses, engasjer NKKs vararepresentant!.*

- Vær oppmerksom på at noen arrangører har medhjelpere som er lite kjent med sporten og terminologien, derfor er det viktig at punsjegrunnlaget er enstydig og tydelig skrevet.
- Etter at NKK representanten eventuelt har rettet kritikken kan den ikke endres!

Eksempel på kritikker som NKK representanten har «godkjent»

- UK I kupert bjørkeskogsterreng jakter A godt i god fart fin lett stil og aksjon. Revierer terrenget godt, men det er ønskelig med noe mer bredde og fremdrift. Jakter i god kontakt med fører. I senere slipp jakter A som tidligere. A fester en stilfull stand, reiser presist og villig ryper, det skytes og A er rolig i oppflukt og skudd. Avsluttes i dag med 3 pr UK. 3,4,6,3,3,3 Slipptid 40 minutt. Stand med makker 1, Makker stand 2, Sjansse på fugl 1. **Det er krysset av for uønsket adferd.**
- A går i stor fart, lett fin aksjon i god kontakt med fører, revierer utmerket og får med seg mye terreng på tungt føre. Fører melder stand og røy sees i luften uten at situasjonen sees av dommer. Senere vil A ikke ut i søk og avsluttes. Trekkes av fører. OUK. Slipptid 25 min. **Tallkarakterer. IB.**
- Starter ut i et energisk søk i meget god fart og fin stil. Dekker anvist terreng bra på skarpt føre. Senere slipp viser A søk av høy klasse. Stand, går villig på, rype letter og A er rolig i oppflukt og skudd, utreder greitt. Med små minus tildeles 2 UK. Tallkarakterer 5,4,6,4,4,4 60 min, ingen misbrukte sjanser. **Hvilke små minus??**

Kritikker fra samme dommer under samme prøve.

Bør NKK representanten gå gjennom premieringsgrunnlaget med aktuell dommer??

- Kritikk 1: 1UK, 5,5,6,4,4,4, slipptid 60 min. 2 x stand, 3 makkers stand.
- Kritikk 2: 1UK, 5,5,6,4,4,4, slipptid 60 min, 2 x stand, to tomstander, sjansse.
- Kritikk 3: 1UK, 5,5,6,4,4,4, slipptid 60 min, 2 x stand, 1 tomstand, 2 sjanser.
- Kritikk 4: 2UK, 4,4,6,3,3,3, slipptid 60 min, 1 stand, 1 makkers stand, 2 sjanser.
- Kritikk 5: 2UK, slipptid 40 min, 1 stand, 2 tomstander, 2 sjanser.
- Kritikk 6: 2UK slipptid 25 min, 1 stand, 2 sjanser.
- Kritikk 7: 2UK, 4,5,6,4,4,4, slipptid 40 min, 2 x stand, 2 makkers stand, 3 sjanser.
- Kritikk 8; 2UK, slipptid 40 min, 1 stand, 2 makkers stand, 2 sjanser.
- Kritikk 9; 2UK, slipptid 45 min, 1 stand, 1 tomstand, 1 makkers stand, 2 sjanser.
- Kritikk 10: 2AK, 4,4,6,3,4,4, slipptid 30 min, 1 stand, 1 makkers stand, 2 sjanser.
- Kritikk 11: 2AK, slipptid 30 min, 1 stand, 1 makker stand, 1 sjansse.
- Kritikk 12: 2AK, slipptid 45 min, 1 stand, 3 sjanser.

Tydelig reaksjon fra deltakerne på dette: NKK repr skal som førsteinstans ta ansvaret på prøver og kalibrere dommeren når bedømmelsen avviker fra forutsatt/forventet nivå.

Utnevning av NKK representant

- Arrangør har ansvaret for å utnevne NKKs representant og vararepresentant.
- Vedkommende MÅ være oppdatert på regelverk og praktiseringsregler.
- Vedkommende må være villig til å bruke tid til å gå **nøye gjennom alle kritikker.**

Fredag. Uttrekk av data om den enkelte dommer fra DogWeb (sak 13)

Under dommerkonferansen 2012 ble utarbeidet data på den enkelte dommer i samarbeid med de fleste raseklubbene. Hensikten var å anskueliggjøre hvordan dommerne som gruppe dømte: Var spriket blant dommer på tallkarakterfastsettelse og premieringsprosent / premiefordeling for stort til at disse tallene kunne brukes i det systematiske avlsarbeidet? Konklusjonen viste at variasjonen blant dommerne var liten og at datamaterielt basert på disse dataene kunne brukes i raseklubbens avlsarbeid. Dette er i samsvar med lignende undersøkelser i en del raseklubbens regi og det faktum at alle raseklubber bruker en eller flere av disse parametrene i sitt avlsarbeid.

For å kvalitetssikre den enkelte dommer ble den enkeltes tall satt opp mot gjennomsnittet av tallkarakterer, premiegrad, slipptid og annet. På forespørsel var det et meget stort flertall for ikke å publisere disse dataene,

men heller sende de til den enkelte dommer. FKF DU var enig i at dette var den metoden som nok ville gi best mulig effekt hvis målet var enda mer enhetlig dømming.

Spørsmål til dommerne:

- Har dommernes holdning til publisering av data om den enkelte dommers prestasjoner endret seg siden 2012?
- Skal FKF DU framstille og offentliggjøre lister over den enkelte dommers premieringsprosent, slippetid, tallkarakterfastsettelse oa?
- Vil man få flere og bedre dommere ved å publisere slike lister?
- Hva sier lov- og regelverk om anledningen til uttrekk og publisering av slike data?

Det var absolutt ingen interesse for publisering av den enkelte dommers data for hvordan vedkommende dømmer i gjennomsnitt eller andre forhold knyttet til dommers prestasjoner. Dette må være et forhold mellom FKF DU og den enkelte dommer.

Men forsamlingen mente det var riktig og viktig å gi tilbakemelding til dommere som ligger langt unna gjennomsnittelig nivå for premieringsprosent, premiegrader og tallkarakterer. Dette er en rolle FKF DU kan ha. FKF DU bør ta tilbakemeldingene til dommerne som ligger klart utenfor snittet, det LD som dommer tilhører ligger for nært og det kan være vanskelig å formidle budskapet. LD bør være informert i disse tilfellene. Ved å sende ut e-post til dommerne hvor de ser hvor de ligger i forhold til snittet vil det ha en opplærende effekt.

Trine Melheim holdt ett innlegg på konferansen og har sendt over et resyme på hvordan uttrekk av data stiller seg i forhold til beskyttelse av personopplysninger.

Dommerdata:

Retten til et privatliv omfatter en rett til beskyttelse av opplysninger om seg selv. Den digitale utviklingen har gjort beskyttelse av personopplysninger er en av de store linjene i dagens samfunnsdebatt – eks. datalagringsdirektivet og Snowden. Trenden fra lovgivere og domstoler er økt fokus på beskyttelse av personopplysninger, eks. har EU domstolen kjent både datalagringsdirektivet og Safe Harbour avtalen ugyldig. Personvernet fikk også gjennomslag i en avgjørelse fra EU domstolens om retten til å bli glemt: Google måtte fjerne treff fra søkemotoren (avindeksere) belastende opplysninger om en person. Nytt EU regelverk som vil bli gjeldende i Norge kommer.

Fremstilling av statistikk om den enkelte dommer er en del av det store bildet som handler om personopplysninger og mulighetene den digitale utviklingen har gitt. Det er ikke tvilsomt at statistikk om den enkelte dommer er personopplysninger slik personopplysningsloven definerer det. Dette og at det er et regelverk å forholde seg til, har nok enkelte hatt vansker med å ta inn over seg. Det skal finnes en gruppe utenom NKK systemet som lager statistikk om dommere. NKK og Fuglehundsektoren har ikke tatt tak i det og avklart. Men om den enkelte dommer får kjennskap til en behandling om seg selv man mener ikke er innenfor regelverket kan man selv fremme en klage til Datatilsynet.

Personopplysningsloven stiller en del krav til de som skal behandle opplysningene og den gir den opplysningene gjelder noen rettigheter. Bl.a. har den som det blir behandlet opplysninger om krav på å få vite om det og man har rett til innsyn i opplysningene om seg selv. DU har fått tilbud om bistand til å gjøre dette riktig om det på ny skal utarbeides statistikk om den enkelte dommer. En utfordring her er at NKK ikke har gjort det de har skullet på dette området.

Oppgaver til diskusjon for om mulig å ende i en praktiseringsregel

Sak 1. Antall runder i finaler (Søk innenfor klassenivå omtales som +, ++ og +++ i stigende kvalitet.)

Finale 1. Rangering etter 2.runde:

- 1: 2 stand med reis, 1 stand uten reis. 1 støkk under utredning. Søk +++.
- 2: 1 stand uten reis. Søk +++.
- 3: 1 stand uten reis. Søk ++.
- 4: 1 stand uten reis. Søk + +.
- 5: 1 stand uten reis. 1 makkers støkk, 1 tomstand. Søk +.
- 6: 1 stand uten reis. 1 egen støkk, 1 makkers støkk. Søk ++.
- 7: Søk +++.
- 8: 1 makkers stand, søk +++.
- 9: 2 makkers støkk, søk +++.
- 10: 2 støkk, søk ++.

De fleste ville satt opp en tredje runde.

Finale 2. Rangering etter 2.runde:

- 1: 1 egenstand med reis. Egen støkk. Søk ++.
- 2: 1 egen stand uten reis. 1 egen støkk. 2 sjanser på fugl. Søk+ +.
- 3: 1 egen stand uten reis. 1 egen støkk, 2 sjanser på fugl. Søk +.
- 4: 1 egen stand med reis. 2 egne støkk, sjanse på fugl. Søk ++.
- 5: Søk +++.
- 6: Søk +++.
- 7: 1 makkers stand, 1 egen støkk. Søk +.
- 8: 1 makker stand, 1 makker støkk, 1 egen støkk. Søk +.
- 9: 1 makkers stand, 2 egne støkk. Søk ++.
- 10: 1 makkers stand, 2 egne støkk. Søk +.

Ville du satt opp en tredjerunde i noen av tilfellene? Hvorfor / hvorfor ikke?

Det bør settes opp en 3 runde da det er sterke søkere uten sjanse på fugl.

Kan det sies noe generelt om når en tredjerunde skal benyttes?

Hunder bør være grundig avprøvd og 3 runder bør benyttes i finaler.

Generelt: Kan noen av hundene kjøres i en tredjerunde, mens andre, for eksempel de med godkjent fuglearbeid, får 2 runder?

Hunder som er videre med i avprøvingen skal ha tilnærmet lik slipptid.

For 2015 gjelder (grunnlag 90 prøver med VK, 307 VK partier):

- Gjennomsnitt slipptid i finaler/1 dags VK i 2015 er 44 min for lavlandprøver, 36 min for Høyfjell høst og 34 min for Høyfjell vinter.
- 56 % av Cacifinalene avsluttes etter 2 runder. 35% har da ingen, 1 eller 2 premier
- 22 % av alle finaler/1 dags VK avsluttes etter 2 runder med mindre enn 3 premier.
- Nesten alle kvalifiseringsparti har 2 runder á 30 min, men det er en tendens til 25 min slipptid.
- Alle semifinaler har 2 runder med til sammen 30 min slipptid

Sak 2. Rangering VK

Ranger disse hundene:

5. ES Dollar: Søk +

3. P Cent: Søk +++ , 1 stand hvor fugl letter presist, utenfor jaktbart hold for fører, makkes stand.

2. P Lire: Søk +++ , 1 stand hvor fugl letter utenfor jaktbart hold for fører.

7. IS Pund: Søk +++ , 1 stand hvor fugl letter 180 grader bak hunden, makkers stand, egen støkk.

6. B Øre: Søk ++, sjanse på fugl.

1. ES Krone: Søk ++, stand uten reis, makkers stand.
4. IS Mark: Søk +++

Momenter

- *Hunder som har stand hvor fugl letter før fører er på jaktbart hold får et pluss. De har klart noe som den rene søkeren ikke har klart. Om de senere får makkers stand så har de fortsatt klart å finne fugl før makker og skal ha dette plussset med seg.*
- *Det er tvilsomt om alle disse hundene holder klassenivå.*
- *Når fugl letter 180 grader bak hunden som står belastes hunden en sjanse på fugl.*

Sak 3

A) VK. IS Era mot KV Garmin.

I tung biotop med tett skog på den ene siden og åpent terreng på den andre starter begge hundene friskt ut og blir borte i skogen. Etter kort tid kommer Era kommer tilbake og går nå meget godt i god kontakt slippet ut. Under innkalling kommer Garmin tilbake appporterende med en varm rype.

- *Hvem vinner slippet?* *Era over.*
- *Skal hundene belastes for sjanse på fugl?* *Belastes ikke.*
- *Skal noen av hundene avsluttes?* *Garmin ut.*

B) VK Slått i fugl?

ES Are mot P Jokke: To hunder som jakter meget godt og veksler om føringen. De sees markere / jobbe på hver sin kant av terrenget. Are sees i stand og får komplett fuglearbeid. Samtidig kommer Jokke inn til fører med død rype.

- *Er B slått i fugl?* *Ja.*
- *Spiller det noen rolle om rypa er varm?* *Nei.*

Sak 4 UK GS Utrolig

Utrolig viser at han behersker alle biotopyper og vindretninger. Jakter dagen ut med et stort format og med god kontakt med fører. Trekker an og fester stand langt ute som holdes lenge, men reiser selvstendig før fører kommer til og forfølger langt. Senere ses Utrolig i stand langt ute. Når fører nærmer seg, men utenfor jaktbart hold, reiser Utrolig selvstendig, fuglen flyr over fører og det skytes. Utrolig roes innenfor haglehold etter at skuddet falt. Mot slutten av dagen finnes Utrolig i stand. Fugl letter presist foran Utrolig som er rolig i oppflukt og skudd. 65 minutters slippetid. 1 makkers stand. Premiegrad ?

2 premie. Det har ingen betydning hvilken vei fugl flyr. Hunden reiser selvstendig og oppfyller i den situasjonen ikke betingelsene for premiering.

Sak 5 KV Mas

Mas går et utmerket søk i stor fart, kraftig aksjon med høyt båret hode. Revierer i skiftende vind og tung biotop utmerket i god kontakt med fører. Stand, fugl letter presist foran Mas som er rolig i oppflukt og skudd, utreder erfarent noe som resulterer i ny stand. Reiser på ordre ryper og er rolig i oppflukt på førers kommando. Holder samme høye søksnivå dagen ut. Ingen andre sjanser på fugl.

- *Premiegrad UK?* *2 premie.*
- *Premiegrad AK?* *2 premie.*

Sak 6. Først i fugl i VK

Generelt:

- *Når skal makker kobles?*
- *Er det situasjoner hvor makker ikke skal kobles?*

VK – Peik mot Pia. Hundene holder meget godt klasenivå og veksler om føringa på lett, men noe uoversiktlig terreng. Dommer plassert langt bak ser Peik i stand og samtidig Pia i bevegelse fram mot samme område. Når førere kommer til ser den andre dommeren at begge hundene har selvstendig stand på stort kull som letter presist foran Pia og 90 grader til side for Peik. Det skytes og begge hundene er rolige i oppflukt og skudd.

Presisjon er et moment. Når fugl ligger innenfor jaktbart hold får Peik godkjent fuglearbeid og Pia er slått. Hvis situasjon er så upresis at den ikke kan premieres får Pia fuglearbeid og Peik tomstand og slått på fugl.

Innmeldt oppgave VK:

GS Inkontinensius mot Es Tett. Begge jakter utmerket med Tett i føringa med bedre reviering da Inkontinensius har en tendens til å slå helt inn til makker ved noen anledninger. Imidlertid trekker Inkontinensius an og avanserer i flere omganger fram til stand. Tett kommer inn i området hvor Inkontinensius står og går forbi Inkontinensius som da står og urinerer. Tett tar da stand foran Inkontinensius. Fugl letter presist foran hundene som er rolige i oppflukt og skudd.

- *Hvordan vurderer du som dommer situasjonen?*

Ingen konklusjon om fugl. Slår ikke ut hund som går forbi hunden som står og tisser da denne gjør noe annet enn å ha en standpositur – den urinerer. må ha beveget seg.

Sak 7 VK – Rapport

IS Putin mot B Krass: I motvind tar Putin føringen og jakter systematisk, Krass viser et noe rettlinjert søksopplegg, men holder klassenivået. Krass tar stand langt ute i åpent terreng og Putin er ute av syne. Når fører og dommer er på vei opp drar Krass seg ut av standen og kommer mot fører som melder rapport. Putin dukker opp og tar stand der Krass stod.

- *Hvem «eier fuglen»?*

Putin.

- *Vil det være samme vurdering i kvalitetsklasser?* *Ja.*

Sak 8. Tildeling av Cacit

Søket beskrives i grader av søk over klassenivå

- *Hvem av disse kan tildeles Cacit / res Cacit / CK?*

B Peik: Søk +, 2 stand med makker, 1 med reis

Ja.

P Foxy: Søk +++, 2 stand med makker med reis, 1 makkers stand

Tja.

ES Trall: Søk ++, 1 stand med makker med reis, 1 makkers stand

Nei.

KV Ting: Søk ++, 1 stand med makker med reis, sjanse på fugl

Nei.

IS Tang: Søk 1, 1 stand med makker med reis

TJa.

Etter regelverket pkt 3.3.3 CACIT kan tildeles nr. 1 når kriteriene for dette er oppfylt og reserve CACIT kan tildeles nr.2 på samme vilkår når CACIT er tildelt vinneren. For å kunne tildeles disse utmerkelsene må hunden ha vist særdeles fremragende prestasjoner. Samtlige funksjonskrav bortsett fra sekundering og rapport må være vist.

Det er delt ut 57 Cacit til hund som har tap i fugl noe som utgjør 4% av alle Caciter i det aktuelle datamaterialet.

Utdeling av Cacit i 2015.45 av 90 prøver (med annonsert VK) er terminfestet med Cacit

Antall Cacit utdelt 45 dvs 50%. Res. Cacit utdelt 7

- *Bør det framstilles en konkret regel for hvilke minus som diskvalifiserer for Cacittildeling?*

Nei, det var ikke noe ønske om dette.

Sak 9 Konkrete spørsmål:

1. Er det lov å sette ned hunden etter at den har tatt fast stand og så få godkjent fuglearbeid enten med eller uten reis? *Når en hund blåses ned er dette et dressurmoment. Hunden står ikke lengre. Det kan sammenlignes med stand etter støkk hvor det må være bevegelse for å få kreditert en stand. Fører har ødelagt en situasjon og hunden må ta ny stand.*

2. Kan det premieres når fører kaller inn hunden som sees i stand, hunden sendes ut igjen, tar ny stand på samme sted og har fuglearbeid med reis? *Premieringsverdig, men ikke ønskelig.*

3. En av bygdas store sønner fører en stortgående hund i marsjretning, men har 2 kamerater noen hundre meter ut til hver sin side for å følge med hunden og gi beskjed om hvor hunden er. Er dette et omfattende problem når vi dømmer, hvordan skal vi dommere forholde oss til hendelsen og får vi godt nok registrert at det skjer? Hva gjør vi hvis det kommuniseres til fører med mobiltelefon? *Aktiv deltagelse fra folk i partiet og bruk av tekniske hjelpemidler er ikke lov, jfr jaktprøveregelveverket pkt 3.2.3.*

4. Er det et økende problem at dommerkolleger som kvier seg for å dømme på grunn av kritikk fra deltagere? Har dommernes invitasjon framført under morgenandakten eller etter slipp om å komme med spørsmål, senket deltagers terskel for å komme med mishagsyttringer, ofte pakket inn i et spørsmål? Vil man få enklere forhold for dommerne ved ikke å oppfordre til spørsmål?

Dette er ikke et stort problem. Dommere bør ikke invitere til spørsmål, men legge opp en konkret og førende morgenandakt.

5. Vinnerklasse: Teller alt fra hundene slippes eller er det i realiteten et ”friminutt” når hunder ikke belastes makkers støkk som oppstår kort tid etter slipp? Alt skal telle men vurderes hvor mye det skal vektlegges.

Alt skal telle, men dommer vurderer om hvor mye det skal vektlegges.

6. Vinnerklasse med felling: GS TROLL har siste slipp i første runde i VK- finalen. Han gjennomfører et godkjent fuglearbeid, men ingen fugl blir felt av skytterne. Dommerne skal legge ut apport og vil benytte en rype som er skutt tidligere på dagen. Fører av Troll motsetter seg dette og ønsker å benytte sin egen medbrakte rype.

- *Hvordan skal dette avgjøres ut i fra gjeldende regelverk? Fører kan benytte egen fugl når den er godkjent.*

- *Vil det endre situasjonen dersom flere førere tidligere på dagen har fått bruke eget apportobjekt før det ble felt fugl?*

7. Førers plassering i forhold til hunden når reisingensordre gis.

Dommerne opplever ofte at fører hopper og danser rundt hunden for å få den til å gå fram på ordre. Noen klarer å falle oppå/nært hunden, eller viser andre, kreative stunt.

- *Forslag: Fører skal stå bak halen på hunden når reisingensordre gis. Nei.*

Sak 10. Skal dommer dømme bare det man ser?

A. B Kjapp mot ES Fant. Førerne melder stand. Dommerne har ikke sett noen inngang til situasjonen, men når de kommer opp i situasjonen, ser de begge hundene 50 meter fremme i stand tilnærmet side om side. Begge førerne har sett selve forløpet til standene. Føreren av Fant sier da at hans hund kom inn i situasjonen lenge etter at Kjapp tok stand og at Fant sekunderer makkers stand.

- *Hva gjør man som dommer i et slikt tilfelle – kobler man Fant eller skal begge få kreditert standen?*

- *Endrer det dommerens vurdering hvis fører av Fant sier at: ” jeg går og kobler hunden min da han sekunderer makkers stand”?*

- *Er det noen forskjell på UK/AK og VK?*

- *Er det på generelt grunnlag akseptabel dommeratferd – for at avgjørelsen skal bli mest mulig riktig – at dommerne i en slik situasjon, hvor de ikke har sett inngangen, spør førerne kort om hva som har skjedd, enten før eller etter at fuglesituasjonen er over?*

En dommer skal vurdere ut fra hva han eller hun observerer.

B. Klasse AK:

Hund A går mot hund B, hund B forsvinner bak kant, vi ser hund A i søk, forsvinner bak kanten der makker forsvant. Ingen av hundene dukker opp igjen, når førere og dommer går inn i området de forsvant, ses begge i stand, side ved side. Reiser samtidig, villige og presist – begge er rolige i oppflukt og skudd. Utreder.

Senere, mot to ulike makkere, skjer det samme, makkere forsvinner ut av syne mens hund A ses søkende i terrenget foran for så å finnes i stand sammen med makkerne når dommer/førere kommer til områdene makkerne først forsvant inn i. Begge ganger letter fugl foran begge hundene, rolig i oppflukt og skudd.

Hund A går glimrende dagen ut, men får ikke flere sjanser på fugl.

- *Premiegrad hund A – slippetid 75 minutter? 1. AK såfremt apportbevis. Men dommer bør gjøre sitt ytterste for å få sett hundens inngang i fugl.*

Sak 11 Tallkarakterer. Hvilke tallkarakterer gir man en hund som:

- På høyfjell revierer i motvind utmerket på høyre side, men kommer seg ikke over på venstre side?

Det er ingenting i kritikkskjemaet som fanger opp dette, men en kombinasjon av søksbredde 3 og reviering 5 vil til en viss grad dekke forholdet. Denne sammensetningen er ikke entydig.

- På lavland tar kantene på en utmerket måte, men som blir åpen på stubben? *Søksbredde 5, reviering 4*

- På lavland tar stubben i motvind i utmerket bredde på stubben, noe tett mellom slagene, men får med seg kantene mangelfullt? *Søksbredde 3, reviering 3.*

- Kan en hund ha jaktlyst 2 – lav intensitet – og få en premie?

Ref. til tidligere konferanse. Skala skal benyttes og det trenges ikke 1 og 2 for å fortelle at en hund ikke er premieringsverdig. Med andre ord er svaret ja, en hund kan få premie med 2 i jaktlyst.

- Hva føres som tomstand? Stand på hare, død rype oa? *Stand på hare, død rype føres ikke som tomstand. Feil fokus kan føres på jaktlyst. (f.eks stor interesse for ikke tellende vilt, bekkasin, smånagere mm)*

Generelt: *Dagens tallkarakterer klarer ikke å fange opp alle varianter av søk. Samme karakter og kombinasjoner av karakterer kan i noen tilfeller utrykke forskjellige egenskaper. Dommerutvalget har analysert en del data i denne sammenhengen som blir videreformidlet til raseutvalget.*

Moment:

- *Kombinasjonen 3 i søksbredde (god søksbredde og 5 i reviering (åpen reviering) blir brukt på under 1 % av startende hunder.*
- *Samarbeid 4 (utmerket samarbeid) til nær 75 %*

Sak 12 Hva føres under uønsket adferd på jaktprøveskjemaet?

- Kan hund som lager mye støy i partiet bortvises? Kan hunden trekkes i premiegrad på dette grunnlaget? Skal det her krysses av for uønsket adferd? Skal det skrives rapport?

Det ble ingen konklusjon utover at man ikke kan endre premiegrad som følge av dette. Signalet fra RU er at man skal ha lav terskel på å registrere forhold man mener kan ha interesse for avlsrådene. RU ønsker at det skal krysses av for uønsket adferd og skrives om forholdet i prosadelen.

Sak 14 Hva skal defineres som sjanse på fugl og hvordan vektlegges dette?

Flere opplever at det er en forskjeller blant dommere på dette området og deltagere har vanskelig for å forstå at dette av og til bedømmes forskjellig.

- Skal det dømmes likt i alle prøvegrener, det være seg høyfjell, lavland og skog og de ulike klassene (UK, AK, VK)? *Nei.*

- Skal forholdene den enkelte dagen ha betydning? *Ja.*

- Skal den tidligere rangeringslisten over en hunds synder gjeninnføres? *Nei.*

- Klarer man å kalibrere mer eller blir det opptil dommerens subjektive skjønn?

Ja, dommere må prøve å ha så lik vurdering av de samme hendelser som mulig.

Sak 15. Godkjent apport eller utslått på grunn av ettergang på skadet vilt i AK/VK?

Jaktprøveregelverket pkt 3.2.2: Hund som ikke apporterer fugl som er død, skadd eller fugl den klarer å fange av arter som er godtatt på jaktprøven skal ikke tildeles premie (Skogsfuglprøver / VK / 1.AK høyfjell/lavland)

Situasjon: Stand, hunden reiser skadet fugl som letter, men som straks slår seg ned. Hunden apporterer direkte den skadede fuglen uten å være rolig eller vente på ordre.

- Skal hunden slås ut eller krediteres korrekt apport? *Korrekt apport.*

- Har avstand mellom hund og viltets oppflukt sted noe å si? *Nei.*

- Har avstanden viltet flyr noen betydning? *Ja.*

- Har reis/ikke reis noen betydning? *Ja.*

Sak 16. Sekundering i AK og VK

Det er tidligere diskutert og konkludert over temaet på en dommerkonferanse og det ble da framstilt en praktiseringsregel som sa at det var viktigere å berge situasjonen for den som har festet stand enn å ta sjansen på at makker ødelegger situasjonen ved ikke å sekundere. Fører gis derfor anledning til å stoppe makker før den kommer inn i hundens situasjon.

Det foreligger forslag om å endre denne praksisen ved ikke å tillate og stoppe makker, men la makker gå fram mot hunden som står for å få sjekket ut om makker sekunderer. Hva synes dommerne?

Generelt vil en slik praksis kreve en regelendring og kan fremmes ved neste revisjon. Det er viktigere å ta vare på situasjonen for hunden som står enn å få sett om en hund som er sist i fugl sekunder.

Det har og kommet en bemerkning til at kravet til sekundering ikke lengre står spesifikt nevnt under pkt 3.2.4 Krav og fordringer, men er tatt inn under det mer generelle "I VK kreves et klassenivå på søkskvaliteter, fuglebehandling og viltfinnerevne svarende til kvalifiseringskravet for klassen unntatt reis".
Det presiseres derfor fra FKF DU at det fortsatt er samme krav til sekundering i AK og VK.

Sak 20. Mediekommunikasjon på jaktprøver

Med lett tilgjengelig teknologi, ikke minst i mobiltelefoner, kan video, lyd og bilder tas på jaktprøver. Skal det være noen begrensninger i hva deltagere skal kunne ta opp og formidle videre av det som skjer en prøvedag?

Vedlagt forslag til regler for mediekommunikasjon:

Regler for mediekommunikasjon på jaktprøver.

Disse reglene gjelder for private og kommersielle opptak av film (video) og lyd under arrangement og avprøving i forbindelse med jaktprøver:

- 1. På høystatusprøver skal tillatelse være gitt av prøveleder.*
- 2. På øvrige prøver skal tillatelse være gitt av prøveleder og av dommer(e) for opptak på partiene.*
- 3. Dommer(ne) bestemmer når og hvor opptak kan gjøres på partiene.
Det skal ikke tas lydopptak av dommernes diskusjoner før redegjørelse.
Dersom dommers anvisning ikke følges, kan fotograf/lydopptaker vises bort fra partiet.*
- 4. Fotograf/lydopptaker er ansvarlig for at virksomheten ikke:
- virker forstyrrende på utøvelse av jaktprøvene
- virker forstyrrende på bedømmelsen/dommergjerningen
- krenker eller skader (henger ut) enkeltindivider.*

Brudd på over nevnte kan medføre innrapportering til NKK med dertil tilhørende reaksjon. For øvrig gjelder selvfølgelig lover og regler, spesielt nevnt personvernreglene.

Det er et bra opplegg som er laget. FKF DU tar dette videre inn mot styret i FKF.

På prøver hvor det skal filmes må det opplyses på morgenandakten at det vil bli filmet.

Sak 21 Dommeres engasjement på sosiale medier

Flere dommere bemerker seg som svært engasjerte og aktive på sosiale medier under tema som omhandler fuglehundaktivitet. Dommeres mening blir av mange tillagt spesielt stor vekt da dommere anses for å være autoriteter med spesiell kompetanse og viten både faglig, organisasjonsmessig og sosialt. I betente saker er det ikke alltid at innspill fra autoriteter virker dempende på konfliktnivået og bidrar til at en sak blir ferdig.

- Trenger vi dommere klarere kjøreregler for opptreden på sosiale medier hvor vi klart blir identifisert som dommere med den tileggsballast det gir oss?
- Er det urimelig at det er spesielle krav til dommere i saker som omhandler fuglehund på sosiale media?
- Er det forbudt å ikke framføre sin mening, eller er det tilfeller hvor dette til og med kan være lurt?

Det er ikke behov for å formalisere det, men det presiseres til dommerne om å være varsom.

Nyttige linker:

Link til appellutvalget (AU) i NKK:

http://web2.nkk.no/no/om_nkk/komiteer_+_grupper/appellutvalget/

Flere linker:

<http://www.fuglehundklubbenesforbund.no/dommerutvalg/linker-nkk>